

Udskriftsdato: 15. december 2025

2012/1 LSF 19 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse
(Virksomheders adgang til genbrugspladser på tværs af kommunegrænser)**

Ministerium: Miljøministeriet

Journalnummer: Miljømin.,
Miljøstyrelsen, j.nr. MST-7770-00009

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

(Virksomheders adgang til genbrugspladser på tværs af kommunegrænser)

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010, som ændret senest ved § 4 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 45, stk. 2, nr. 3, ændres »pligten til at begrænse denne adgang,« til: »for virksomheder, der ikke er hjemmehørende i kommunen, samt om kommunalbestyrelsens pligt til at begrænse adgangen til genbrugspladser i kommunen«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2013.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Lovforslaget indeholder forslag til ændring af lov om miljøbeskyttelse og har til formål at give virksomheder adgang til de kommunale genbrugspladser på tværs af kommunegrænser.

Forslaget er omfattet af den politiske aftale af 1. juli 2011 mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre om etablering af en tilmeldeordning for virksomheders adgang til genbrugspladsen, hvorefter der bl.a. skal etableres mulighed for, at kommunerne kan give adgang til genbrugspladsen for virksomheder beliggende i andre kommuner.

Baggrunden for forslaget er, at virksomheder med hjemsted i en dansk kommune i dag ikke har adgang til kommunernes genbrugspladser i de kommuner, hvor virksomhederne ikke er hjemmehørende. Dette betyder bl.a., at virksomheder, som foretager arbejde i en anden kommune end egen hjemkommune og gerne vil gøre brug af en genbrugsplads, er nødsaget til at transportere affaldet til genbrugspladsen i hjemkommunen frem for at transportere affaldet til genbrugspladsen i den kommune, hvor arbejdet udføres. Dette problem gør sig f.eks. gældende for visse håndværksvirksomheder.

Det foreslås på den baggrund, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om kommunalbestyrelsens pligt til at give virksomheder, der ikke er hjemmehørende i kommunen, adgang til kommunens genbrugspladser. Sigtet hermed er således at give de virksomheder, der ikke er hjemmehørende i kommunen, adgang til kommunens genbrugspladser på lige fod med de virksomheder, der er hjemmehørende i kommunen. Dette gælder både virksomheder med dansk hjemsted og udenlandske virksomheder uden fast adresse i Danmark.

2. Lovforslagets indhold

2.1.1. Gældende ret

Det følger af den gældende miljøbeskyttelseslovs § 45, stk. 2, nr. 3, at miljøministeren fastsætter regler om kommunalbestyrelsens pligt til at give adgang til genbrugspladser i kommunen, herunder pligt til at begrænse denne adgang og foretage brugerundersøgelse.

Det følger endvidere af den gældende lovs § 48, stk. 1, nr. 1, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte gebyrer til dækning af udgifter, herunder udgifter efter stk. 8, til planlægning, etablering, drift og administration af affaldsordninger.

Bemyndigelsesbestemmelserne er udnyttet til at fastsætte regler om bl.a. genbrugspladser i den gældende affaldsbekendtgørelse, jf. bekendtgørelse nr. 1415 af 12. december 2011 om affald.

Det fremgår af den gældende affaldsbekendtgørelse, at kommunalbestyrelsen skal sikre virksomheder hjemmehørende i kommunen adgang til mindst én genbrugsplads i kommunen. Ordningen giver virksomhederne adgang til genbrugspladsen med affald, der i karakter svarer til det affald, husholdninger har adgang med. Genbrugspladsen kan være en plads, som kommunen eller et kommunalt fællesskab selv driver, eller en plads, hvor driften er udliciteret.

Kommunalbestyrelsen skal foretage sin planlægning med henblik på løbende at kunne stille kapacitet til rådighed for virksomhederne på kommunens genbrugspladser. Kommunalbestyrelsen skal dog ikke sikre, at der til enhver tid er kapacitet på genbrugspladsen til enhver virksomhed i kommunen (beredskabskapacitet), idet kommunen ved manglende kapacitet på genbrugspladsen kan henvise til en anden tilsvarende håndtering, som en anden genbrugsplads eller en privat virksomhed.

Kommunalbestyrelsen skal begrænse virksomhedernes adgang til affald bragt til pladsen i indregistrerede køretøjer, der vejer op til 3500 kg eller i en på køretøjet monteret trailer.

Kommunalbestyrelsen skal derudover begrænse adgangen til at aflevere farligt affald på genbrugspladser til aflevering af 200 kg farligt affald om året pr. virksomhed. I opgørelsen af de 200 kg farligt affald er undtaget bærbare batterier og akkumulatorer, som defineret i bekendtgørelse nr. 1186 af 7. december 2009 om batterier og akkumulatorer og udtjente batterier og akkumulatorer. Undtaget er også affald af elektrisk og elektronisk udstyr fra husholdninger omfattet af producentansvar, som defineret i bekendtgørelse nr. 1296 af 12. december 2011 om markedsføring af elektrisk og elektronisk udstyr samt håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr.

Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr hos de virksomheder, der gør brug af tilbudet om at aflevere affald på genbrugspladser. Gebyret skal indeholde alle omkostninger forbundet med ordningen for virksomhederne, herunder omkostninger til administration af ordningen.

Kommunalbestyrelsen fastsætter, om betalingen for adgangen sker som betaling pr. besøg eller som betaling af et abonnement eller kombinationer heraf. Uanset hvilken model der vælges, skilles farligt affald fra det øvrige affald og afregnes med hensyntagen til dette affalds behandlingsudgifter.

Det fremgår endvidere af den gældende affaldsbekendtgørelse, at kommunalbestyrelsen fastsætter og opkræver et gebyr for adgang til at aflevere affald på genbrugspladser for udenlandske virksomheder uden fast adresse i Danmark. Gebyret skal differentieres, og skal opkræves direkte hos virksomheden.

2.1.2. Lovforslaget

Det foreslås, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om kommunalbestyrelsens pligt til at give virksomheder, der ikke er hjemmehørende i kommunen, adgang til kommunens genbrugspladser. Hensigten hermed er, at give virksomheder, der ikke er hjemmehørende i kommunen, adgang til kommunens genbrugspladser på lige fod med de virksomheder, der er hjemmehørende i kommunen. Dette gælder både virksomheder med dansk hjemsted og udenlandske virksomheder uden fast adresse i Danmark.

Kommunalbestyrelsen skal foretage sin planlægning med henblik på løbende at kunne stille kapacitet til rådighed for virksomhederne på kommunens genbrugspladser. Dette kan være en genbrugsplads, som kommunen eller et kommunalt fællesskab selv driver, eller en plads, hvor driften er udliciteret. Kommunalbestyrelsen skal dog ikke sikre, at der til enhver tid er kapacitet på genbrugspladsen til enhver virksomhed (beredskabskapacitet), idet kommunen ved manglende kapacitet på genbrugspladsen kan henvise til en anden tilsvarende håndtering.

Forslaget indebærer, at ministeren i lighed med den gældende bemyndigelse i § 45, stk. 2, nr. 3, i forhold til de hjemmehørende virksomheder, bemyndiges til at fastsætte regler om kommunalbestyrelsens pligt til at begrænse adgangen for de ikke-hjemmehørende virksomheders adgang til kommunens genbrugspladser og foretagelse af brugerundersøgelser.

De virksomheder, der benytter en genbrugsplads i en kommune, hvor virksomheden ikke er hjemmehørende, vil blive omfattet af de samme regler om adgang og gebyrer, som gælder for de virksomheder, som er hjemmehørende i kommunen. Det samme vil gøre sig gældende for de udenlandske virksomheder uden fast adresse i Danmark, hvilket betyder, at der fremover vil være ens regler om gebyr for virksomheder med dansk hjemsted og for udenlandske virksomheder. Se om de gældende regler under pkt. 2.1.1. Reglerne vil fremgå af affaldsbekendtgørelsen.

Forslaget kan medføre, at nogle af de virksomheder, som i dag afleverer deres genanvendelige erhvervsaffald til en privat indsamlingsvirksomhed eller et privat genanvendelsesanlæg, fremover i stedet vælger at aflevere deres erhvervsaffald på en genbrugsplads. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor en håndværksvirksomhed foretager arbejde i en anden kommune end hjemkommunen. Virksomhederne formodes dog

fortsat at ville benytte indsamlingsvirksomhederne eller genanvendelsesanlæggene ved større mængder erhvervsaffald, idet mængden af affald, som må bringes til genbrugspladsen, er begrænset af reglerne om bl.a. køretøjer, mv. Se om de gældende begrænsninger for adgangen til genbrugspladsen under punkt 2.1.1.

Forslaget kan derudover medføre, at nogle kommuners genbrugspladser vil blive benyttet mere end andre kommuners genbrugspladser, eksempelvis pga. beliggenhed, hvilke affaldsfraktioner, som kan modtages eller lavere gebyrer hos den pågældende genbrugsplads. Færre brugere blandt virksomheder til at betale de brugerfinansierede gebyrer kan endvidere medføre, at gebyrer på de genbrugspladser, som bliver benyttet mindre, kan risikere at blive højere end andre genbrugspladsers gebyrer, fordi tidligere stordriftsfordele bliver reduceret, eller at tilbuddet begrænses.

Lovforslaget kan endelig have udbudsretlige konsekvenser, i det omfang kommunalbestyrelsen har udbudt driften af genbrugspladsen, såfremt ændringerne i den udbudte opgave må betragtes som væsentlige. Det vil være en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, hvorvidt lovændringen vil medføre et krav om fornyet udbud af opgaven.

Det foreslås, at lovforslaget sættes i kraft med virkning fra den 1. januar 2013 i overensstemmelse med den politiske aftale, hvori det fremgår, at der senest den 1. januar 2013 skal skabes mulighed for virksomhedernes adgang til genbrugspladser på tværs af kommunegrænser.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige, idet virksomhederne betaler gebyr for brug af genbrugspladsen, og derfor kommer til at dække eventuelle ekstra omkostninger.

Lovforslaget kan imidlertid have administrative konsekvenser for den enkelte kommune, i det omfang kommunalbestyrelsen har udbudt driften af genbrugspladsen, og ændringerne i den udbudte opgave må betragtes som væsentlige. Det vil imidlertid være en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, hvorvidt lovændringen vil medføre et krav om fornyet udbud af opgaven.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget skønnes at have positive økonomiske konsekvenser for de virksomheder, som ønsker at anvende en genbrugsplads i en anden kommune end den kommune, hvor virksomheden er hjemmehørende. Dette kan f.eks. være en virksomhed, som udfører arbejde i en anden kommune end hjemkommunen, og som tidligere kørte affaldet til genbrugspladsen i hjemkommunen, og som nu kan aflevere affaldet på genbrugspladsen i den kommune, hvor arbejdet udføres.

Dog kan private indsamlingsvirksomheder og private genanvendelsesanlæg miste en andel af affaldet, såfremt nogle virksomheder, som tidligere har valgt at aflevere affaldet til en indsamlingsvirksomhed eller et genanvendelsesanlæg i den kommune, hvor arbejdet udføres, i stedet vælger at aflevere affaldet til en genbrugsplads. Det vurderes imidlertid, at det er begrænset, hvor meget virksomhederne har benyttet indsamlingsvirksomhederne og genanvendelsesanlæggene i forbindelse med det affald, som normalt ville blive bragt til genbrugspladsen, og at virksomhederne i forbindelse med større mængder affald, fortsat vil bruge indsamlingsvirksomhederne og genanvendelsesanlæggene, idet mængden af affald, som må bringes til genbrugspladsen er begrænset af reglerne om køretøjer, mv.

Derudover kan virksomhedernes frie valg med hensyn til hvilken genbrugsplads, de benytter, betyde, at de genbrugspladser, som på baggrund af lovforslaget bruges af færre virksomheder, kan få højere gebyrer, og dermed blive dyrere.

Lovforslaget kan endelig have økonomiske konsekvenser i det omfang kommunalbestyrelsen har udbudt driften af genbrugspladsen til en privat virksomhed, og ændringerne i den udbudte opgave må betragtes som væsentlige. Det vil imidlertid være en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, hvorvidt lovændringen vil medføre et krav om fornyet udbud af opgaven.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes at have positive miljømæssige konsekvenser i de tilfælde, hvor transport med affald kan forkortes. Dette vil f.eks. ske, når virksomheder ønsker at gøre brug af en genbrugsplads, og ikke længere behøver at transportere affaldet til genbrugspladsen i hjemkommunen, men eksempelvis kan transportere affaldet til genbrugspladsen i den kommune, hvor arbejdet udføres.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget om virksomheders adgang til genbrugspladser på tværs af kommunegrænser vurderes at ligge inden for rammerne af direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked, idet virksomheder med dansk hjemsted og udenlandske virksomheder uden fast adresse i Danmark sidestilles. Dette betyder bl.a., at regler om gebyr for adgang til genbrugspladser for virksomheder med dansk hjemsted og for udenlandske virksomheder uden fast adresse i Danmark fremover vil være de samme.

Lovforslaget indeholder derudover ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har været sendt i høring hos:

Advokatsamfundet, affald danmark, Akademiet for de tekniske videnskaber, Anvendt KommunalForskning, Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet, Boligselskabernes Landsforening, Bryggeriforeningen, CONCITO, Copenhagen Resource Institute, Coop Danmark, Dakofa, Danmarks Meteorologiske Institut, Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Statistik, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik (DTL), Danske Regioner, DANVA, Det Økologiske Råd, De Samvirkende Købmænd, Digitaliseringsstyrelsen, DONG Energy, DPA (Dansk ProducentAnsvar), elretur, Energistyrelsen, Emballageindustrien, Embedslægeforeningen, EnviNa, Erhvervs- og Vækstministeriet, Erhvervsstyrelsen, Fagligt Fælles Forbund (3F), Finansministeriet, Finansrådet, Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen, Foreningen af Kommunale Tekniske Chefer, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring og Pension, Forsvarsministeriet, Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste, Friluftsrådet, Fødevarestyrelsen, Genvindingsindustrien, GEUS, Godkendt Teknologisk Service (GTS), Greenpeace, Hedeselskabet, Håndværksrådet, Informationscenter for Miljø & Sundhed, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, Kommunekemi A/S, Kommunernes Landsforening, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kulturministeriet, Kystdirektoratet, Landbrug & Fødevarer, Landbrugsraadet, Landsorganisationen i Danmark, Lægeforeningen, Miljøbevægelsen NOAH, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, Ministeriet for Børn og Undervisning, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Moderniseringsstyrelsen, Plastindustrien, RenoSam, Rigsrevisionen, Skatteministeriet, Social- og Integrationsministeriet, Statsministeriet, Teknologisk Institut, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, WWF Verdensnaturfonden, Erhvervs- og Vækstministeriet samt Økonomi- og Indenrigsministeriet.

9. Sammenfattende skema

	Positive	Negative
--	----------	----------

	konsekvenser/mindreudgifter	konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Det skal vurderes i hvert enkelt tilfælde, om en udliciteret genbrugsplads skal i udbud. Lovforslaget medfører imidlertid ikke i sig selv, at pladsen skal i udbud.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Det bliver billigere i forhold til transport og tid for virksomheder, som ønsker at anvende en genbrugsplads, at de kan anvende den nærmeste genbrugsplads, fremfor at skulle transportere affaldet til genbrugspladsen i deres hjemkommune.	Indsamlingsvirksomheder og genanvendelsesanstalt kan risikere, at de fravælges pga. frit valg i forhold til genbrugspladser. Virksomheder, som anvender genbrugspladser med få brugere, kan risikere at skulle betale højere gebyrer. Det skal vurderes i hvert enkelt tilfælde, om en udliciteret genbrugsplads skal i udbud. Lovforslaget medfører imidlertid ikke i sig selv, at pladsen skal i udbud.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Der vil være en kortere transport med affald til genbrugspladser i de tilfælde, hvor en virksomhed vælger at bruge den nærmeste genbrugsplads frem for f.eks. en genbrugsplads i hjemkommunen.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget om virksomheders adgang til genbrugspladser på tværs af kommunegrænser vurderes at ligge inden for rammerne af direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked, idet virksomheder med dansk hjemsted og udenlandske virksomheder uden fast adresse i Danmark sidestilles. Dette betyder bl.a., at regler om gebyr for virksomheder med dansk hjemsted og udenlandske virksomheder uden fast adresse i Danmark fremover vil være de samme. Lovforslaget indeholder derudover ingen EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede ændring af den gældende bemyndigelsesbestemmelse i § 45, stk. 2, nr. 3, udvider bemyndigelsen for ministeren til også at fastsætte regler om kommunalbestyrelsens pligt til at give virksomheder, som ikke er hjemmehørende i kommunen, adgang til genbrugspladser i kommunen mod betaling samt til at begrænse denne adgang og foretage brugerundersøgelser.

Den foreslåede ændring indebærer, at kommunalbestyrelsen fremover skal sikre adgang til genbrugspladser i kommunen for virksomheder, der ikke har hjemsted i kommunen, på samme vilkår, som de, der gælder for virksomheder, som er hjemmehørende i kommunen. Bestemmelsen omfatter både virksomheder med dansk hjemsted og udenlandske virksomheder uden fast adresse i Danmark.

Virksomheder, der benytter en genbrugsplads i en kommune, hvor virksomheden ikke er hjemmehørende vil blive omfattet af de samme regler om adgang og gebyrer og brugerundersøgelser, som gælder for de virksomheder, som er hjemmehørende i kommunen. Det samme vil gøre sig gældende for de udenlandske virksomheder uden fast adresse i Danmark. Se om de gældende regler under pkt. 2.1.1. Reglerne herom vil fremgå af affaldsbekendtgørelsen.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2013.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010, som ændret senest ved § 4 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

§ 45.

Stk. 1.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler om kommunale affaldsordninger, herunder om

1) kommunalbestyrelsens pligt til at anvise behandlingsmuligheder for affald,

2) kommunalbestyrelsens pligt til at forestå indsamling og behandling af affald,

3) kommunalbestyrelsens pligt til at give adgang til genbrugspladser i kommunen, herunder pligten til at begrænse denne adgang, og foretage brugerundersøgelser og

4) borgeres, grundejeres og virksomheders pligt til at benytte kommunale affaldsordninger.

1. I § 45, stk. 2, nr. 3, ændres »pligten til at begrænse denne adgang,« til: »for virksomheder, der ikke er hjemmehørende i kommunen, samt om kommunalbestyrelsens pligt til at begrænse adgangen til genbrugspladser i kommunen«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2013.